

คู่มือปฏิบัติงาน

กลุ่มนโยบายและแผน

นางสาวรพี ประจันตะเสน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนโยบายและแผนไว้ ดังนี้

- (ก) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- (ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ
- (ค) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน
- (ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน จำเป็นต้องเข้าใจกระบวนการ การกิจและรายละเอียดในการปฏิบัติ มีเป้าหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ ขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส สุจริต ยุติธรรม เกิดความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้มารับบริการ ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานนี้ ประกอบด้วย กระบวนการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของงาน คำจำกัดความ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานและปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องการศึกษาไม่มากก็น้อย

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แนวคิด วัตถุประสงค์	๑
ขอบข่าย/ภารกิจ	๑
งานวิเคราะห์ห้งบประมาณ	๒
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๓

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

แนวคิด

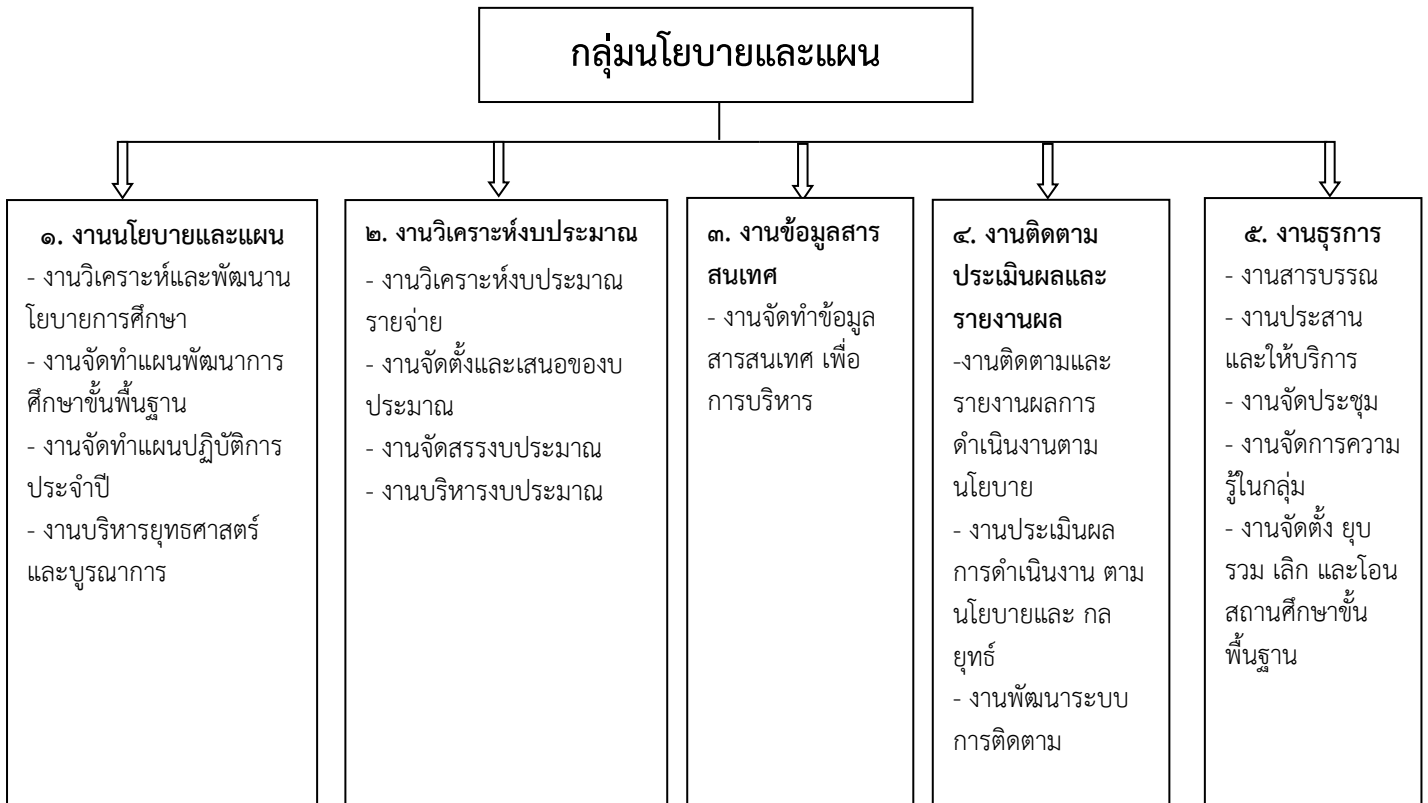
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ (Strategic Result Based Management: SRBM) ใช้ระบบงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Base Budgeting: SPBB) โดยเน้นความโปร่งใส ทันสมัย ตรวจสอบได้ เกิดประโยชน์สูงสุด ยึดหลักการมีส่วนร่วม (Participation) การบริหารที่สนับสนุน ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยมีกระบวนการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การกำกับ ติดตาม รายงานผล อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

๒. เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถพัฒนายุทธศาสตร์ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ขอบข่าย/ภารกิจ

๒. งานวิเคราะห์งบประมาณ

๑. งานวิเคราะห์งบประมาณรายจ่าย
๒. งานจัดตั้งและเสนอของบประมาณ
๓. งานจัดสรรงบประมาณ
๔. งานบริหารงบประมาณ

๒. งานวิเคราะห์งบประมาณ

นางสาวกิ ประจันตะเสน ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ อ.๓๘) มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ ๒ ในกรณีที่ผู้อำนวยการกลุ่มไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม พัฒนา เสนอความเห็น สรุปและรายงาน งานที่รับผิดชอบ

๓. วิเคราะห์และดำเนินการขอจัดตั้งงบประมาณประจำปีทุกแผนงาน/งาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา

การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. งานจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณงบลงทุน ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างทุกรายการ

๕. งานแบบรูปและรายการอาคารเรียน และอาคารประกอบ

๖. งานโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณและเงินประจำงวด /จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๗. งานบริหารงบประมาณ และการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ

๘. ให้คำปรึกษา ตอบปัญหาและชี้แจงในการบริหารงบประมาณ การจัดทำงบประมาณการเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่เป็นอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีงบประมาณและขออนุมัติใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายประจำปี

๙. งานจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณงบเงินอุดหนุนตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด/ครอบครั้ว

๑๐. งานจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณงบดำเนินงานทุกรายการ

๑๐.๑ งานประสานของงบประมาณของสถานศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๑. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ มอบให้นางจรรยาพร หาดสมบัติ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. การคำนวณต้นทุนผลผลิต

๑. วิเคราะห์แผนงาน งาน/โครงการ ที่ส่งผลต่อผลผลิตหลักขององค์กร
๒. วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายแผนงาน งาน/โครงการที่ส่งผลต่อผลผลิตหลัก
๓. คำนวณต้นทุนผลผลิตหลัก

๒. การจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่าย

๑. วิเคราะห์นโยบายหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่องบบุคลากร งบอุดหนุน งบลงทุน งบดำเนินงาน และรายจ่ายอื่น

๒. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานปีงบประมาณที่ผ่านมาของเขตพื้นที่การศึกษา แลสถานศึกษา เพื่อร่วมกับสถานศึกษาปรับเป้าหมายผลผลิตที่ต้องดำเนินการใน ๓ ปีข้างหน้า

๓. ประมาณการรายได้ของเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งจากเงินงบประมาณและ เงินนอกงบประมาณ

๔. วิเคราะห์ ประมาณการรายได้ของสถานศึกษา ทั้งจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ

๕. ปรับปรุงกรอบวงเงินงบประมาณระยะปานกลางปีถัดไปอีก ๑ ปี ในลักษณะต่อเนื่อง โดยใช้ฐานวงเงินงบประมาณที่ใช้ในปีปัจจุบัน

๖. ปรับแผนงาน งาน/โครงการ ของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณระยะปานกลาง

๗. สนับสนุนให้ความช่วยเหลือให้สถานศึกษาจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่าย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีกรอบงบประมาณรายจ่ายที่เป็นปัจจุบันของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน

งานจัดทำและเสนอของงบประมาณ

๑. การวิเคราะห์ความเหมาะสมการจัดตั้งงบประมาณ

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. แจกนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการ

๒. สถานศึกษาจัดทำคำของบประมาณและกรอบประมาณการรายจ่ายระยะปานกลางเสนอเขตพื้นที่การศึกษา

๓. วิเคราะห์ความเหมาะสมการจัดตั้งงบประมาณของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒. การจัดทำข้อตกลงผลการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. ร่วมกับสถานศึกษา ศึกษารายละเอียดงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ประสานกับงานนโยบายและแผน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งระบุแผนงาน งาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับจัดสรร
๓. สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษาขอความเห็นชอบร่างข้อตกลงผลการปฏิบัติงานจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามลำดับ เพื่อจัดทำข้อตกลงผลการปฏิบัติงานต่อไป
๔. รับแจ้งการจัดสรรงบประมาณตามข้อตกลงผลการปฏิบัติงานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๕. แจ้งให้สถานศึกษาทราบผลการจัดสรรงบประมาณตามข้อตกลงผลการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อตกลงผลการปฏิบัติงาน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การบริหารงบประมาณ

๑. การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. วิเคราะห์ผลการติดตามประเมินผลต่อเงื่อนไขความสำเร็จของงาน/โครงการภายในแผนงานและต่างแผนงานกัน หรือต่างประเภทงบประมาณ (งบบุคลากร งบอุดหนุน งบลงทุน งบดำเนินงาน และรายจ่ายอื่น) เสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาเห็นชอบให้โอนเปลี่ยนแปลงไปใช้ในแผนงาน งาน/โครงการ ที่เห็นว่ามีควมจำเป็นเร่งด่วนตามนโยบายเร่งด่วน
๒. กำหนดเกณฑ์และแนวทางการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่เป็นอำนาจของเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. กำหนดเกณฑ์และแนวทางการใช้เงินเหลือจ่ายที่เป็นอำนาจของเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ว่าด้วยวิธีการบริหารงบประมาณ
๔. ส่งเสริมให้ความรู้แก่สถานศึกษาสามารถดำเนินการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณตามอำนาจของสถานศึกษาหรือคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สามารถบริหารงบประมาณได้ เป็นไปตามภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและเป็นไปตามความจำเป็นเร่งด่วน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม